

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาความรับผิดชอบก่อนสัญญา : ศึกษากรณีการเพิกถอน คำเสนอและยกเลิกการเจรจา
คำสำคัญ	ความรับผิดชอบจากการเพิกถอนคำเสนอ / ความรับผิดชอบ การยกเลิกเจรจา
นักศึกษา	นายสุทธิพงษ์ เปรมปรัชญา รหัส 48501853
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.สมจิตต์ เซอร์ชันชี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ณัฐพงศ์ โปษกะบุตร
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2553

บทคัดย่อ

โดยปกติทั่วไป บุคคลย่อมมีเสรีภาพภายใต้หลักอิสระทางแพ่งที่จะผูกพันตนเองด้วยนิติกรรมสัญญาหรือไม่ก็ได้ การเลือกที่จะไม่ก่อนนิติสัมพันธ์ให้เกิดนี้ควรเป็นสิทธิโดยชอบ อย่างไรก็ตามหากขั้นตอนก่อนเกิดสัญญาดำเนินมาถึงระดับหนึ่งกล่าวคือมีการแสดงเจตนาทำคำเสนอ มีการเจรจาดตกลงต่อรองในการทำสัญญาและผลดำเนินการดังกล่าวมีความก้าวหน้ามากถึงขั้นสร้างความคาดหวังเชื่อว่าจะมีนิติสัมพันธ์ขึ้นจนได้เสียค่าใช้จ่ายเตรียมการเพราะใกล้จะเกิดสัญญาแล้วแต่ต่อมาผลที่เกิดจากการดำเนินการก่อนเกิดสัญญาถูกยกเลิกเพิกถอนและมีความเสียหายเกิดขึ้นก็อาจก่อให้เกิดความรับผิดชอบที่จะสามารถเรียกค่าเสียหายต่อกันได้

จากการศึกษาพบว่า ระบบกฎหมายอังกฤษและฝรั่งเศสได้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการทำสัญญา ฉะนั้นการเพิกถอนคำเสนอและยกเลิกการเจรจาก่อนเกิดสัญญาจึงไม่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบเว้นบางกรณีซึ่งตามระบบกฎหมายอังกฤษศาลยอมรับหลักสุจริตโดยอ้างว่าคำมั่นสัญญาอาจใช้บังคับได้หากกำหนดระยะเวลาไว้ให้แน่นอนขึ้นและตามกฎหมายฝรั่งเศสศาลนำหลักละเมิดมาปรับใช้เพื่อเยียวยาความเสียหายที่ได้รับให้เกิดความเป็นธรรม ส่วนกฎหมายเยอรมันศาลยอมรับแนวคิดเรื่องหลักความรับผิดชอบก่อนสัญญาโดยได้นำมาพัฒนาและปรับใช้กับแต่ละข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นสำหรับปัญหาความรับผิดชอบก่อนสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย กรณีการเพิกถอนคำเสนอนั้น เนื่องจากคำเสนอเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวผูกพันผู้ที่แสดงเจตนาออกไปเป็นคำเสนอ ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ทางหนี้โดยมีผู้เสนอเป็นลูกหนี้มีหน้าที่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์แห่งหนี้ ผู้รับคำเสนอเป็นเจ้าหนี้มีสิทธิสนองรับคำเสนอตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์แห่งหนี้เป็นการงดเว้นกระทำการและมีความผูกพันตามกฎหมายมิให้บอกถอนภายในระยะเวลาที่บ่งไว้หรือภายในเวลาอัน

สมควร ถือได้ว่ากรอบองค์ประกอบแห่งนี้ กรณีการยกเลิกเจรจา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะและศาลมิได้ตีความเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ชัดเจนแต่ประการใด อย่างไรก็ตาม พบว่ากรณีดังกล่าว ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับการประกวดราคาของหน่วยงานภาครัฐรูปได้ เป็นสองแนวทางคือกรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าไม่สามารถเรียกร้องได้เพราะยังไม่มีสัญญาเกิดขึ้นกับกรณีที่ ศาลวินิจฉัยว่ามีความผูกพันก่อนสัญญาหลักเกิดขึ้นเรียกว่าสัญญาประกวดราคา รวมทั้งปัญหาเรื่องการชดใช้ค่าเสียหายพบว่าเมื่อมีค่าใช้จ่ายจากการเตรียมการด้วยความคาดหวังและเชื่อถือได้เกิดขึ้นแล้วมีการเพิกถอนคำเสนอหรือยกเลิกการเจรจาถือได้ว่าเป็นความเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์ พิเศษ หากผู้เสนอคาดเห็นหรือควรจะได้คาดเห็นก็ย่อมจะสามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ตาม บทบัญญัติมาตรา 222 วรรคสอง

ดังนั้นผู้เขียนจึงเสนอแนะเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว โดยเห็นว่ากฎหมายที่มีสามารถใช้ แก้ไขปัญหาที่พบได้โดยเฉพาะเรื่องนิติกรรมที่กินความกว้างกว่าเรื่องสัญญาสามารถนำมาประยุกต์ ใช้ได้ รวมทั้งได้เสนอให้ศาลเห็นความสำคัญและนำหลักความรับผิดชอบก่อนสัญญาประกอบกับเรื่องการ แสดงเจตนา นิติกรรมและหนี้มาปรับใช้ให้กว้างขวางแพร่หลายเป็นมาตรฐานเดียวกัน อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันกรณีศาลไม่เห็นด้วยกับแนวคิดความรับผิดชอบก่อนสัญญาและไม่นำไปปรับประยุกต์บังคับใช้ การเพิ่มเติมกฎหมายให้ครอบคลุมยิ่งขึ้นจึงเหมือนจะเป็นทางเลือกสุดท้าย ได้แก่ การเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 5 ให้มีวรรคสองเพิ่มขึ้น โดยให้ถือว่าการเพิกถอนคำเสนอหรือการ ยกเลิกเจรจาอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อคู่กรณี โดยฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายได้คาดเห็นหรือควร จะได้คาดเห็นถือเป็นการกระทำที่ไม่สุจริตต้องมีการชดใช้ตามควรแก่พฤติการณ์

THESIS TITLE THE PROBLEMS OF PRE-CONTRACTUAL LIABILITY : CASE
STUDY ON REVOCATION OF OFFER AND WITHDRAWAL
FROM NEGOTIATIONS

KEYWORD REVOCATION OF OFFER / REVOCATION OF WITHDRAWAL
FROM NEGOTIATIONS

STUDENT MR.SUTHDHIPONG PREMPACHYA

THESIS ADVISOR DR.SOMJITT SERSONSEE

THESIS CO-ADVISOR ASSOC.PROF. NATTAPONG POSAKABUTRA

LEVEL OF STUDY MASTER OF LAWS (BUSINESS LAW)

FACULTY GRADUATE SCHOOL SRIPATUM UNIVERSITY

YEAR 2010

ABSTRACT

Generally, a person or an individual is under the principle of freedom of contract whereby he or she can choose to enter into a contract or not. However, if he or she chooses to enter into a contract and preparations thereto have been made in such a level that could cause damage to the other party, right to claim damages by such party might occur.

According to this research, as the so called principle of freedom of contract is widely recognized under English and French legal systems, the revocation of offer and the withdrawal from negotiation by one party do not incur liability provided that there is a definite time attached to such a promise or a tortious liability is able to be imposed on such party under English and French law respectively. Under German law, on the contrary, the pre-contractual liability is widely accepted and applied continuously. Under Thai law, on the other hand, it is generally regarded the offeror as debtor and the offeree as creditor according to the Civil and Commercial Code under the provisions regarding "Law of Obligation". However, Thai Civil and Commercial Code has no express provisions regarding the pre-contractual liability and the only closest are some of Supreme Court Judgments which both favors and does not favor this type of liability.

In conclusion hereof, the writer thus finds that the solution to this issue could be made by, firstly, the existing laws should be applied more openly by courts to include the pre-contractual liability. Secondly, to avoid the uncertainty of the first proposed solution, the existing laws, i.e. Thai

Civil an Commercial Code, Section 5 needs to be amended to reflect the issue which is the subject of this research.